

Fundació Ibn Battuta

مؤسسة ابن بطوطة

BIOGRAFIA DE LEMCHAHEB

Lemchaheb és un grup musical marroquí molt popular fundat al 1974 a Casablanca, conegut pel seu gust per la música occidental i el significat de provocació.

La història de Lemchaheb va néixer al voltant d'una taula de "La Comédie", el famós cafè en el centre de Casablanca, enfront de l'extint teatre municipal. Aquí és on Moulay Chérif Lamrani va anar a trobar-se amb un tal Mohamed Bakhti, director de Nass El Ghiwane i li pregunta: "Sé que vas treballar amb Ghiwane, volem crear una banda com ells, ajuda'ns".

Estem al 1973, en plena explosió del pop marroquí al voltant de Nass El Ghiwane. Moulay Chérif Lamrani, amb els seus 24 anys recentment complerts, és un músic ja consumat. Nascut en Boudnib (com el general Oufkir a qui solia referir-se com "el cosí oblidat"), el músic li deu molt al seu pare, Mbarek Boudnibi, qui durant molt de temps va dirigir una orquestra a Orà. Des del principi, Chérif recupera la mandolina del seu pare, allarga el canal i per tant concep un instrument únic en el món: la seva mandolina!

Chérif, que té una feblesa pels germans Megri que estan en auge, és influït per la música algeriana (la seva mare era d'Alger). Per a donar-ho suport, ell confia en els textos d'un amic, Mohamed Boulmane, professor en n'Hi ha Mohammadi (i exguardià de l'orgullós veïnat de l'equip del TAS), conegut per la seva gran cultura. Tots dos van escriure i van compondre una primera maqueta, acompanyats per Boukili d'Oujda i de Larbi Kang en el bendir. L'enregistrament, feta en condicions artesanals, es presenta en

Fundació Ibn Battuta

مؤسسة ابن بطوطة

Badwaik. El veredicté cau com una fulla: "És interessant, jutjar al exdirector de Nass el Ghiwane, però per a tenir l'èxit dels Ghiwane, vostè necessita altres músics i cantants". Moulay Cherif torna al seu barri, el Belvedere, i al seu treball en Carnaud, on és projectista. El cas queda en mans de Badwaik que està buscant nous components per a acompanyar-li amb el prometedor Moulay Cherif i per a ressaltar els textos de Boulmane.

Bakhti, mestre de 37 anys, té un gran avantatge. Té un local a Roches-Noires, on molts grups han assajat, o fins i tot han viscut durant algun temps. Després del Ghiwane, va tenir a Tagadda sota la seva protecció, que incloïa a Mohamed Batma, el germà de Larbi. Bakhti esuchó a altres grups que passaven per Casablanca i finalment van trobar l'estranya perla: els Tyur Ghourba (els ocells de l'exili), originària de Marrakech. El grup està format per dos germans Bahiri, Ahmed i Mohamed, antics membres de la companyia d'Hamid Zahir i una nena de 15 anys, Saïda Birouk. Els Tyur Ghourba donaven voltes en cercle i no podien trobar un productor per a gravar les seves composicions. També estan buscant un nou grup on puguin integrar-se. Bakhti els presenta a Sharif, qui els sotmet a un "examen" musical i es tanca el tracte. Però encara hi havia un problema: Saïda. "Vam haver de visitar a la seva família en Marrakech per a explicar-los que Saïda faria una carrera artística a Casablanca", recorda Mohamed Bakhti, "Jo personalment vaig recolzar la seva seguretat i la seva bona educació". La jove Saïda viu amb la família Bakhti en Roches-Noires. Cherif, després d'haver provat els noms de "Khatoua khatoua (pas a pas)" "Els étoiles filantes" (les estrelles fugaces), finalment es va quedar amb Lemchaheb, o les barres candents en les quals s'enforna el pa en el forn tradicional.

A finals del 1973, el grup format per Chérif, Saïda i els germans Bahiri (a més de Bakhti, el director), neix oficialment "Lemchaheb". Signen amb Barclay, després fan prospeccions al Marroc i va començar els seus primers enregistraments (Al-Khyala, Bladi i els primers clàssics). Chérif dibuixa els famosos vestits que donen la clàssica imatge del grup (i que àdhuc s'utilitzen en la nova formació), la seva mare els retalla.

Estem al 1974, és el moment de l'inici de les actuacions de la primera etapa. Els cartells estan dissenyats per l'omnipresent Chérif, qui no ha perdut cap dels seus talents com a dibuixant. Després d'una primera gira europea per la RAM (on el grup recapta 700 DH per nit, a més d'una tarifa diària de manutenció de 10 francs), Lemchaheb es focalitza en coses més serioses: l'escenari de Casablanca. Igual que el Ghiwane, alguns anys abans, l'examen del pas de la banda amb Chérif es duu a terme al cinema Saïda, que també ocupa un lloc de la sala d'espectacles en Hi ha Mohammadi. 300 fans acudeixen a la cita. El segon concert, en l'altre lloc llegendari de la ciutat, el Kawakib en Derb Soltane, expandeix el primer grup de fans. Lemchaheb s'ha fet un nom, a pesar que la RAM, que els integra en una nova gira promocional a Europa, els posa el nom de "Nass el Mchaheb".

Fundació Ibn Battuta

مؤسسة ابن بطوطة

Malgrat l'èxit creixent, Chérif és el primer a comprendre els límits del grup.

"Necessitem noves escales vocals, no anirem molt lluny amb la nostra configuració actual", confia als fidels Bakhti. Els germans Bahiri són destituïts després d'una disputa personal (el grup generalment té juntes directives per a castigar les diferències disciplinàries) i comencen, per part seva, el grup Lajouad. L'excel·lent Boulmane, compositor del grup, va a Marrakech, on més tard es convertirà en un dels millors advocats de la ciutat. És la crisi. Chérif "prova" un nouvingut, Mohamed Batma, exTagadda, admirador de Lemchaheb (i de Saïda especialment), ja que va assistir al seu primer concert al cinema Saâda. Batma abandona el seu treball com a ferroviari i, per tant, s'uneix al grup el repertori del qual enriqueix amb la magnífica "Amana".

Ara que compleixen tres anys, Lemchaheb està buscant nous músics per a reemplaçar als germans Bahiri. Una vegada més, la font prové de "La Comédie", on Bakhti, un client fidel, troba quatre nous talents: Mohamed Sousdi, Mobarak Jadid (també conegut com Chadili), Saïd Bouqal i Hamid Tchika. Els quatre músics que acabaven de tornar d'una calamitosa gira per França es presenten a Chérif, qui els "prova" i es queda amb els dos primers: Sousdi i Jadid-Chadili. Un és un producte pur de l'Hi ha, l'amorosa música algeriana, amb un registre de veus agudes que recorden a la famosa Boujemia. L'altre és un veritable poeta Hassani, originari de Zagora. La combinació és perfecta, Sousdi porta al memorable Al-Hasla, Chadili ve amb Ettaleb i Hab Erramane. El grup, que ara compta amb cinc components, enregistra noves cintes en un taller de reparació de calçat dirigit per Abderrahmane Alami. El resultat és notable. Lemchaheb va de gira una altra vegada. Però Saïda, es casa amb Batma, queda embarassada i el grup, per unanimitat, decideix descartar-lo.

Estem al 1975. Lemchaheb, amb un grapat de cançons, es va convertir en el rival més seriós dels Ghiwane, molt per davant de Tagadda o Jil Jilala. En el nord del país, però també entre els veïns algerians, són famosos. És la gran etapa de Lemchaheb, que els porta a tots els racons del regne (inclòs el Sahara), als països del Magrib i a Europa. El seu potencial es torna encara més fort amb l'arribada, en 1976, de l'excel·lent Mohamed Hamadi, exmembre de Nouass Al-Hamra, un grup marrakechí. La configuració és definitiva, els cinc talents que conformen el grup es deixen anar per complet, sempre sota la direcció del "psíquic" Chérif i del realista Bakhti, l'home en l'ombra. Els textos es polititzen. Batma, en l'atemporal Daouini, rebutja la pompa fins a canviar el final de "Wahaidouss" convertint-lo maliciosament en "Wahaidouh" ("acomida'l"), en referència directa al rei la popularitat del qual, en aquest moment, era la més baixa). El vers també es converteix en un himne "underground". El mateix Batma, en Khiyi, es divideix en una sorprenent Introducció: "Youmek jak... Hak fada dt. souiti" ("el seu temps ha arribat, això és el que es mereix"). En l'escenari, la segona part del vers va acompanyada d'un estrepitós "dit d'honor". Penes de presó van haver de suportar els membres del grup per aquesta politització.

Fundació Ibn Battuta

مؤسسة ابن بطوطة

La dècada dels 80 serà la de tots els experiments. Chérif i Chadili gesten un reeixit "matrimoni musical" amb els alemanys "Dissidenten".

Lemchaheb inverteix en un estudi, Zeryab, que es converteix en un arcó de diners. La unitat del grup rep un revés. Chérif, en solitari, multiplica els seus viatges, per a establir-se durant diversos anys, a Tunísia. Sense el seu mentor, la banda perd el seu impacte, simplement aprofitant el seu propi repertori. Aquesta baixa es confirma en la següent dècada amb la marxa del federalista Bakhti, qui fa l'equipatge i es muda als Estats Units. És el cop de gràcia. Lemchaheb recompon els trossos quan Bakhti torna a casa en 2002. Però el cor s'ha anat. Batma, víctima d'una llarga malaltia mor en 2001.

La crisi d'inspiració afecta encara més a Chérif, desesperat per renovar-se i arribant tan lluny com per a crear un grup paral·lel, la música de Lemchaheb, sense remei. Tal vegada molt tard per a recompondre a tots els seus membres originals. Lemchaheb es torna novament a reunir el 16 de maig de 2003, en el complex Sidi-Belyout, just quan els atemptats de Casablanca, a pocs metres de distància d'on estan. Kisra Salah Eddine va ser designat per a dirigir i gestionar el grup i participant, a partir d'aquesta data, en diverses contribucions artístiques en fòrums nacionals i internacionals. Chérif tocarà per última vegada en l'escenari al juny de 2004 per al festival de música. Saïda, després d'un eclipsi de gairebé 30 anys, torna a l'escenari amb Sousdi, Hamadi i Chadili Mbarek. Chérif mor el 20 d'octubre de 2004 víctima d'un càncer d'estómac. La seva famosa mandolina de nou cordes, de coll allargat, amb la qual ha compost tantes obres mestres, va ser declarat "objecte perdut" des de llavors.

Lemchaheb té la particularitat d'introduir instruments elèctrics moderns i compondre textos que denunciïn els excessos del règim polític marroquí. De fet, han estat comparades moltes vegades amb els "Sex Pistols". Aquest simbolisme polític, de lluita de classes socials, va portar al fet que els detinguessin en nombroses ocasions.

Ric d'influències musicals diametralment oposades, com el raï, la música berber, la música gnawi i la música rock i pop, Lemchaheb participa en el renaixement de la música marroquina des dels anys 70 fins a l'actualitat.

A partir d'aquest punt Lemchaheb està format per aquesta segona generació d'artistes, amb Chadili Mbarek, líder del grup, l'interpret de mandolina, Zawaq Abd Elwahed, el guitarrista Madani Saad i els artistes Jamal Motawakil, Tariq Ben i Issa, Ahmed Hamdane (Laban).

Aquesta nova gira europea del grup, que comença a Barcelona, a la Sala Apolo, porta l'eslògan "**Marroc: pont de convivència entre Àfrica i Europa**", i que farà ruta a Espanya França i Bèlgica, afegeix dues noves cançons al seu tradicional repertori: "El Mahjar" lletra i música de Chadili Mbarek i "Jinakom" lletra de Kisra Salah Eddine i música de Madani Saad.